

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 6 marca 2025 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Tomasz Artymiuk (przewodniczący, sprawozdawca)

SSN Jerzy Grubba

SSN Eugeniusz Wildowicz

Protokolant Jolanta Włostowska

przy udziale prokuratora Prokuratury Krajowej Małgorzaty Kozłowskiej,
w sprawie **A.F.**

oskarżonego z art. 160 § 2 i § 3 k.k.,

po rozpoznaniu w Izbie Karnej na rozprawie

w dniu 6 marca 2025 r.,

kasacji, wniesionej przez obrońcę

od wyroku Sądu Okręgowego w Łodzi

z dnia 4 kwietnia 2024 r., sygn. akt V Ka 217/24

zmieniającego wyrok Sądu Rejonowego w Zgierzu

z dnia 4 grudnia 2023 r., sygn. akt II K 1181/20,

1. uchyla zaskarżony wyrok i przekazuje sprawę do ponownego rozpoznania Sądowi Okręgowemu w Łodzi w postępowaniu odwoławczym;

2. zarządza zwrot A.F. uiszczonej opłaty od kasacji w kwocie 450.00 zł.

UZASADNIENIE

Sąd Rejonowy w Zgierzu wyrokiem z 4 grudnia 2023 r., sygn. akt II K 1181/20, uniewinnił oskarżonego A.F. od popełnienia czynu zakwalifikowanego w akcie oskarżenia z art. 160 § 2 i 3 k.k., polegającego na tym, że „w dniu 31 maja 2017 r. w Z., woj. [...], będąc lekarzem kardiologiem zatrudnionym w M. w Z., zobowiązanym do opieki nad pacjentką T.J. mając wiedzę o wynikach badań laboratoryjnych wykazujących nieprawidłowy i rosnący poziom markerów uszkodzenia mięśnia sercowego, zalecił lekarzowi prowadzącemu P.P. (aktualnie W.) dalszą obserwację pacjentki znajdującej się w Wojewódzkim Szpitalu Specjalistycznym w Z. i odmówił przyjęcia wymienionej do placówki M. w sytuacji, gdy stan zdrowia pokrzywdzonej, ustalony na podstawie wyników badań laboratoryjnych, uzasadniał niezwłoczne przyjęcie pacjentki do wskazanej placówki celem podjęcia diagnostyki inwazyjnej, w tym wykonania koronagrafii i dalszej obserwacji chorej, nie zachowując należytej ostrożności i postępując niezgodnie z zasadami wiedzy i sztuki medycznej, czym nieumyślnie naraził T.J. na bezpośrednie niebezpieczeństwo powikłań spowodowanych ostrym zespołem wieńcowym i bezpośrednie niebezpieczeństwo utraty życia”.

Wyrok ten zaskarżyła apelacją prokurator Prokuratury Okręgowej w Łodzi, która w zwykłym środku odwoławczym zarzuciła:

1. obrazę „art. 7 k.p.k. i art. 410 k.p.k. poprzez przekraczającą granicę swobodnej, sprzeczną z zasadami doświadczenia życiowego i dowolną ocenę dowodów poprzez:

- uznanie za wiarygodne wyjaśnień A.F., odnośnie tego czy podczas wczesnoporannej rozmowy oskarżony nie odmówił przyjęcia T.J. do placówki M. i wskazywał, że słysząc o pogarszającym się stanie T.J. i opisywanych przez dr P.W. objawach polecił przywieźć chorą, podczas gdy z konsekwentnych i kategorycznych zeznań świadka P.W., którym Sąd niezasadnie i wbrew zasadzie wynikającej z art. 7 k.p.k., odmówił wiarygodności, wynika, że dr A.F. twierdził, iż nie ma podstaw do

wykonania w tym momencie koronarografii i nakazał ponowny kontakt ok. godziny 7.00,

- zakwestionowanie wartości dowodowej opinii biegłych z Uniwersytetu [...], jako opartej na błędnych założeniach, podczas gdy biegli kilkakrotnie uzupełniali swoją opinię i to właśnie oni, jako jedyni, zwrócili uwagę na objaw jaki pojawił się u T.J., w postaci napadu padaczkowego i dokonali jego oceny w procesie diagnozowania chorej,

- zakwestionowanie wartości dowodowej opinii uzupełniającej z dnia 2 czerwca 2020 r. sporządzonej przez zespół biegłych Collegium Medicum Uniwersytetu [...] polegającej na uznaniu, iż biegli nie potrafili wskazać związku pomiędzy brakiem przeprowadzenia samej koronarografii i ewentualnej angioplastyki a narażeniem pacjentki, podczas gdy biegli wskazali jednoznacznie, że w sytuacji gdy lekarze szpitala rozpoznali u niej zespół wieńcowy, niezorganizowanie transportu i niewysłanie jej do M. było postępowaniem nieprawidłowym, a nieprawidłowość ta wynikała z braku zgody lekarza z M. na przewiezienie chorej,

- oparcie oceny dotyczącej zaniechania oskarżonego jedynie na założeniach płynących z opinii wydanej przez [...] Instytut Ekspertyz Medycznych, i uznanie, że najpełniej uwzględnia dostępny A.F. stan wiedzy w czasie zaistniałych zdarzeń, a także brak możliwości podjęcia przez niego wiążącej decyzji w przedmiocie dalszego leczenia T.J., z której wynika, iż rozmowa pomiędzy P.W. a A.F. nie była konsultacją medyczną w rozumieniu art. 42 ust. 1 ustawy z dnia 5 grudnia 1996 r. o zawodzie lekarza i lekarza dentysty, a nadto na oskarżonym nie ciążył bezpośredni obowiązek opieki nad pacjentką, gdyż chora nie została zbadana przez oskarżonego ani osobiście, ani za pomocą systemów teleinformatycznych, nie analizował on jej dokumentacji medycznej oraz nie podejmował decyzji o jej diagnostyce i leczeniu, podczas gdy wnioski tej opinii zawierają interpretację art. 42 ust. 1 ustawy o zawodzie lekarza i lekarza dentysty odnoszącą się do aktualnego stanu prawnego, a cytowany przepis w brzmieniu obowiązującym w czasie zdarzenia nie nakładał, na lekarza wydającego opinię, obowiązku zapoznania się z dokumentacją medyczną pacjentki, a nadto z niesłusznie zakwestionowanej przez Sąd, opinii biegłych z Uniwersytetu [...] wynika, iż w opiniowanym przypadku już zapadały decyzje diagnostyczne tj. telefoniczne zalecenie przez lekarza dyżurnego M. powtórzenia wskaźników

uszkodzenia mięśnia sercowego, co przeczy poglądowi, że „tylko lekarze ze szpitala, w którym była hospitalizowana (chora) mieli możliwość podejmowania w jej sprawie decyzji diagnostyczno-terapeutycznych”,

- wyrażenie przez Sąd stanowiska, iż zapis zawarty w umowie dzierżawy pomiędzy Szpitalem Wojewódzkim a M. o wdrożeniu rozwiązań organizacyjnych umożliwiających całodobowe przyjmowanie pacjentów Szpitala z kardiologicznym stanem zagrożenia życia nie może stanowić źródła powstania stosunku obligacyjnego pomiędzy T.J., hospitalizowaną w innej placówce medycznej, a lekarzami M., podczas gdy z zapis przedmiotowej umowy jednoznacznie na taki obowiązek wskazuje, a lekarz M. (A.P.) już podczas wcześniejszej konsultacji przekazał zalecenia o konieczności powtórzenia badań na godzinę 7 rano i zalecił ponowny kontakt z M., podobnie jak to następnie uczynił oskarżony w rozmowie z dr F.,

które to uchybienia doprowadziły do błędnej oceny materiału dowodowego, a w konsekwencji uniewinnienia oskarżonego;

2. obrazę art. 366 k.p.k. poprzez niewyjaśnienie wszystkich istotnych okoliczności sprawy poprzez zaniechanie uzupełniającego przesłuchania P.W. i A.F. celem zweryfikowania, czy podczas prowadzonej przez nich rozmowy, świadek przekazywała informacje o napadzie padaczkowym, który wystąpił u pacjentki co pozwoliłoby na określenie momentu przeprowadzenia rozmowy i miało wpływ ocenę decyzji podjętej przez oskarżonego odnośnie braku podstaw do przeprowadzenia u chorej zabiegu koronarografii;

3. obrazę art. 201 k.p.k. i art. 366 k.p.k. nieprzeprowadzenie konfrontacji pomiędzy biegłymi, co do rozbieżności w ocenie prezentowanych przez nich wniosków dotyczących powinności ciążących na lekarzach, a w szczególności na oskarżonym, podejmowanych przez nich decyzji wydawanych zaleceń w procesie leczenia T.J., co skutkowało niewyjaśnieniem wszystkich istotnych okoliczności sprawy, a w konsekwencji doprowadziło do uniewinnienia oskarżonego od zarzucanego mu czynu”.

Jednocześnie oskarżyciel publiczny wniósł o przeprowadzenie uzupełniającego postępowania dowodowego (przesłuchanie oskarżonego i świadka P.W., przesłuchanie obu zespołów biegłych, ewentualnie dopuszczenie dowodu z

opinii kolejnego zespołu biegłych) oraz o uchylenie zaskarżonego wyroku sądu *meriti* i przekazanie sprawy Sądowi pierwszej instancji do ponownego rozpoznania.

Po rozpoznaniu tej apelacji Sąd Okręgowy w Łodzi wyrokiem z dnia 4 kwietnia 2024 r., sygn. akt V Ka 217/24, zmienił zaskarżony wyrok sądu *a quo* w ten sposób, że na podstawie art. 66 k.k. i art. 67 § 1 k.k. warunkowo umorzył postępowanie przeciwko oskarżonemu A.F. na okres roku próby (pkt 1 wyroku), nakładając na niego obowiązek zadośćuczynienia za doznaną krzywdę przez zapłatę na rzecz oskarżycieli posiłkowych M.J. i M.J. kwot po 9.000 zł (pkt 2 wyroku).

Wyrok Sądu drugiej instancji zaskarżył kasacją obrońca oskarżonego. Zarzucił w niej „rażące naruszenie przepisów postępowania, mające wpływ na treść orzeczenia, a to art. 45 ust. 1 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej, a także art 47 Karty Praw Podstawowych Unii Europejskiej oraz art. 6 ust. 1 Europejskiej Konwencji o Ochronie Praw Człowieka i Podstawowych Wolności, polegające na wydaniu przez Sąd odwoławczy wyroku w składzie z (wyłącznym) udziałem Sędziego Sądu Okręgowego X. Y., tj. osoby powołanej na urząd sędziego Sądu Okręgowego w Łodzi na wniosek Krajowej Rady Sądownictwa ukształtowanej w trybie określonym przepisami ustawy z dnia 8 grudnia 2017 r. o zmianie ustawy o Krajowej Radzie Sądownictwa oraz niektórych innych ustaw, w sytuacji, gdy wadliwość procesu powoływania tego Sędziego prowadzi - w konkretnych realiach przedmiotowej sprawy, m.in. mając na względzie bieżący przebieg jego ścieżki zawodowej czy też postawę akceptacji, uwiarygodniania, a wręcz sanowania działań godzących w niezawisłość i niezależność sędziowską - do naruszenia standardu niezawisłości i bezstronności Sądu (co skutkuje uznaniem o nienależytej obsadzie sądu), a w konsekwencji rozpoznanie niniejszej sprawy przez Sąd, który nie był należycie obsadzony, co stanowi bezwzględną przyczynę odwoławczą z art. 439 § 1 pkt 2 k.p.k.”.

W oparciu o ten zarzut autor kasacji wniósł o uchylenie zaskarżonego wyroku w całości i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania Sądowi Okręgowemu w Łodzi.

W pisemnej odpowiedzi na kasację prokurator Prokuratury Okręgowej w Łodzi wniosła o jej oddalenie jako oczywiście bezzasadnej, natomiast uczestnicząca w rozprawie kasacyjnej prokurator Prokuratury Krajowej poparła wniesioną kasację

wnosząc o uchylenie zaskarżonego wyroku i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania sądowi *ad quem*.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

Podniesiony w kasacji zarzut, wskazujący na uchybienie mające postać bezwzględnej przyczyny odwoławczej określonej w art. 439 § 1 pkt 2 k.p.k., które zaistniało na etapie postępowania przed Sądem drugiej instancji, jest zarzutem zasadnym. Był to zresztą w realiach tej sprawy (warunkowe umorzenie postępowania), z uwagi na ograniczenia dotyczące możliwości wniesienia kasacji strony na korzyść (art. 523 § 2 k.p.k.), jedyny zarzut umożliwiający jej wniesienie (art. 523 § 4 pkt 1 k.p.k.) i co więcej jedyne uchybienie, które mogło podlegać rozpoznaniu.

Kwestia nienależytej obsady sądu, o której mowa w art. 439 § 1 pkt 2 k.p.k., a związana z udziałem w składzie orzekającym osoby powołanej na urząd sędziego w sądzie powszechnym albo wojskowym na wniosek Krajowej Rady Sądownictwa ukształtowanej w trybie określonym przepisami ustawy z dnia 8 grudnia 2017 r. o zmianie ustawy o Krajowej Radzie Sądownictwa oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2018 r., poz. 3 – dalej w tekście ustawa o KRS z 2017 r.), była w ostatnich latach przedmiotem wielu orzeczeń Sądu Najwyższego, w których wyrażono – podzielany również przez ten skład orzekający – pogląd, że jeżeli w konkretnych okolicznościach wadliwość tego procesu powołania prowadzi do naruszenia standardu niezawisłości i bezstronności w rozumieniu art. 45 ust. 1 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej, art. 47 Karty Praw Podstawowych Unii Europejskiej (KPP) oraz art. 6 ust. 1 Konwencji praw człowieka i podstawowych wolności (EKPC), zachodzi bezwzględna przyczyna odwoławcza określona w powołanym na wstępie przepisie.

Nie ulega przy tym wątpliwości, że zasadnicze znaczenie przy interpretacji art. 439 § 1 pkt 2 k.p.k. na uchwałę składu połączonych Izb Sądu Najwyższego: Cywilnej, Karnej oraz Pracy i Ubezpieczeń Społecznych z dnia 23 stycznia 2020 r., BSA I-4110-1/2020 (OSNK 2020, ż. 2, poz. 3), a w szczególności jej pkt. 2.

Sąd Najwyższy w tym składzie podtrzymuje wielokrotnie wyrażany w orzecznictwie pogląd o zachowaniu mocy obowiązującej wskazanej wyżej uchwały (zob. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 16 września 2021 r., I KZ 29/21 [OSNK 2021, z. 10, poz. 41], uzasadnienie uchwały składu siedmiu sędziów Sądu Najwyższego z dnia 2 czerwca 2022 r., I KZP 2/22 [OSNK 2022, z. 6, poz. 22],

uchwała składu siedmiu sędziów Sądu Najwyższego z dnia 5 kwietnia 2022 r., III PZP 1/22 [OSNPiUS 2022, nr 10, poz. 95], postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 27 lutego 2023 r., II KB 10/22 [OSNK 2023, z. 5-6, poz. 28], z dnia 13 kwietnia 2023 r., III CB 6/23 i z dnia 19 października 2023 r., I ZB 52/22).

Nie może zatem budzić wątpliwości, że w świetle tej uchwały a także innych orzeczeń Sądu Najwyższego (zob. wskazane wyżej uchwały składow siedmiu sędziów Sądu Najwyższego: z dnia 2 czerwca 2022 r., I KZP 2/22 i z dnia 5 kwietnia 2022 r., III PZP 1/22 oraz postanowienia Sądu Najwyższego: z dnia 27 lutego 2023 r., II KB 10/22 [OSNK 2023, z. 5-6, poz. 28], z dnia 13 kwietnia 2023 r., III CB 6/23 i z dnia 19 października 2023 r., I ZB 52/22, a także wyroki Sądu Najwyższego: z dnia 26 lipca 2022 r., III KK 404/21 [OSNK 2023, z. 5-6, poz. 22], z dnia 12 października 2022 r., III KK 193/20, z dnia 19 października 2022 r., II KS 32/21 [OSNK 2023, z. 5-6, poz. 24], z dnia 14 grudnia 2022 r., II KK 206/21 [OSNK 2023, z. 5-6, poz. 25], z dnia 15 lutego 2023 r., II KK 571/22 [OSNK 2023, z. 5-6, poz. 27], z dnia 6 kwietnia 2023 r., II KK 119/22, z dnia 19 kwietnia 2023 r., III KK 375/21 [OSNK 2023, z. 5-6, poz. 29], z dnia 17 maja 2023 r., V KK 17/23, z dnia 14 czerwca 2023 r., II KK 489/21, z dnia 18 lipca 2023 r., III KS 26/22, z dnia 24 sierpnia 2023 r., V KK 562/22, z dnia 26 września 2023 r., II KK 288/23, z dnia 28 września 2023 r., II KK 55/23, z dnia 11 października 2023 r., III KK 185/23, z dnia 18 października 2023 r., III KK 60/23, z dnia 8 listopada 2023 r., III KK 239/23, 12 grudnia 2023, II KK 74/22, 21 grudnia 2023 r., II KK 287/23) oraz orzeczeń trybunałów międzynarodowych – Europejskiego Trybunału Praw Człowieka [ETPCz]) i Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej [TSUE] – (zob. wyroki ETPCz: z dnia 22 lipca 2021 r., w sprawie *Reczkowicz przeciwko Polsce* [skarga nr 43447/19], z dnia 8 listopada 2021 r., *Dolińska-Ficek i Ozimek przeciwko Polsce* [skargi nr 49868/19 i 57511/19], z dnia 3 lutego 2022 r., *Advance Pharma sp. z o.o. przeciwko Polsce* [skarga nr 1469/20], z dnia 15 marca 2022 r. [Wielka Izba], *Grzęda przeciwko Polsce* (skarga 43572/18), z dnia 23 listopada 2023 r., *Wałęsa przeciwko Polsce* [skarga nr 50849/21] oraz wyroki TSUE z dnia 15 lipca 2021 r., C-791/19, z dnia 21 grudnia 2023 r., C-718/21), Krajowa Rada Sądownictwa ukształtowana ustawą o KRS z 2017 r., nie jest organem niezależnym od władzy wykonawczej i ustawodawczej, a tym samym nie jest organem tożsamym

z organem konstytucyjnym, którego skład i sposób wyłaniania reguluje art. 187 ust. 1 Konstytucji RP.

Konsekwencją dopuszczenia do funkcjonowania, w sferze obejmującej proces nominacyjny sędziego, organu powołanego w sposób sprzeczny z Konstytucją RP, jest odpadnięcie przyjmowanego dotąd powszechnie domniemania niezawisłości i bezstronności sędziego nominowanego na wniosek tego organu. Tym samym, jak to stwierdzono w uzasadnieniu powołanej wyżej uchwały składu siedmiu sędziów Sądu Najwyższego z dnia 2 czerwca 2022 r., I KZP 2/22, nie istnieje już to domniemanie w stosunku do osób, które przystąpiły do konkursów sędziowskich po 17 stycznia 2018 r., a ustalenie czy konkretny sędzia, który uzyskał nominację w opisywanych warunkach, nie jest stronniczy, w sytuacji, gdy przestała obowiązywać reguła jego bezstronności, która była zasadą przed 2018 r., wymaga przeprowadzeniu dowodu pozytywnego bezstronności, gdy uprzednio trzeba było wykazać sytuację przeciwną – brak bezstronności.

Uwzględniając uwagi poczynione w powołanych wyżej orzeczeniach, w szczególności ETPCz, w tym kryteria oceny spełnienia *in concreto* przez sąd gwarancji przewidzianych w art. 6 ust. 1 EKPC, a więc bezstronności i niezawisłości oraz wskazane na wstępie uwarunkowania ustrojowe w postaci roli w procesie nominacji sędziowskich wadliwie powołanej i obsadzonej KRS, Sąd Najwyższy uznaje, że w istocie, *a priori*, odpowiedzieć można, iż dwa pierwsze kryteria testu o jakim mowa m.in. w wyroku Wielkiej Izby ETPCz z dnia 1 grudnia 2020 r. (skarga nr 26374), w sprawie *Guðmundur Andri Ástráðsson* przeciwko Islandii, mające bezpośrednie zastosowania również w tym wypadku, zawsze wypadają dla nominata negatywnie. Doszło bowiem w takim wypadku do naruszenia prawa krajowego – Konstytucji RP – poprzez złożenie wniosku o powołanie sędziego przez organ ukształtowany odmiennie niż wynika to z jej art. 187 i który – poprzez „zbliżenie” do władz politycznych – nie spełnia swej ustrojowej roli „stania na straży niezależności sądów i niezawisłości sędziów” (art. 186 ust.1). „Naruszenie prawa krajowego” tej rangi zawsze musi być oceniane jako „dostatecznie poważne”.

Pozostaje zatem sięgnięcie po trzeci punkt testu wypracowanego w orzecznictwie sądów krajowych, w tym w pierwszym rzędzie Sądu Najwyższego oraz judykatach organów międzynarodowych, co pozwala na ustalenie, że konkretny

sędzie, który uzyskał nominację w opisywanych warunkach, nie jest stronnicy, w sytuacji, gdy obalone zostało domniemanie jego bezstronności.

Przeprowadzając test niezależności i bezstronności sądu w kontekście ewentualnego zaistnienia bezwzględnej przyczyny odwoławczej z art. 439 § 1 pkt 2 k.p.k., należy mieć na względzie stopniowalność kryteriów doboru do sądów różnego rzędu, gdyż surowsze są wymagania w stosunku do sędziów ubiegających się o awans do sądów, które znajdują się wyżej w strukturze sądownictwa. To zaś przesądza o konieczności oceny, w ramach testu niezawisłości konkretnego sędziego, okoliczności takich jak np.: równoczesność (lub zbliżony czas) uruchomienia drogi awansowej z objęciem ważnego stanowiska w administracji sądowej w drodze arbitralnej decyzji Ministra Sprawiedliwości, utajnienie obrad KRS w zakresie danej kandydatury, jednoznacznie negatywna opinia zgromadzenia ogólnego sędziów, porównanie osiągnięć zawodowych kandydata z doświadczeniem zawodowym i poparciem środowiska dla kontrkandydatów, to, czy kandydat w ogóle miał kontrkandydata do awansu, czy też był jedyną osobą, która wzięła udział w danym konkursie.

O nienależytej obsadzie sądu w przypadku, w którym w jego skład wchodzi sędzia powołany w wadliwym procesie nominacyjnym, może przesądzić ponadto fakt uzyskania nominacji na stanowiska funkcyjne pozostające w dyskrejonalnej kompetencji władzy politycznej, udział w pracach gremiów powiązanych z władzą polityczną, wykonywanie określonych zadań lub funkcji na podstawie arbitralnych decyzji władzy politycznej, co obejmuje również tzw. delegacje ministerialne, dodatkowe zatrudnienie w jednostkach bezpośrednio podporządkowanych władzy politycznej, charakter sprawy, do której rozstrzygnięcia ukształtowano dany skład sądu, a także działalność publiczną i wypowiedzi danego sędziego, wykraczające poza gwarantowane przez Konstytucję ramy udziału w debacie publicznej, a wskazujące na zaangażowanie w realizację określonych celów politycznych władzy wykonawczej (zob. wyroki Sądu Najwyższego: z dnia 19 października 2022 r., II KS 32/21; z dnia 30 maja 2023 r., II KK 23/22; z dnia 26 lutego 2025 r., V KK 141/24).

W niniejszej sprawie jednoosobowy skład Sądu odwoławczego tworzył sędzia X. Y., który powołany został na urząd sędziego początkowo Sądu Okręgowego w Łodzi, a następnie na urząd sędziego Sądu Apelacyjnego w Łodzi w procedurze z

udziałem Krajowej Rady Sądownictwa ukształtowanej przepisami ustawy o KRS z 2017 r. – uchwały KRS Nr [...]1 z dnia [...] 2018 r. oraz Nr [...] z dnia [...] 2024 r.

Słusznie w uzasadnieniu kasacji zwrócił uwagę obrońca na nietransparentność obu przeprowadzonych z udziałem tego sędziego postępowań konkursowych. Okoliczności wskazane w kasacji a dotyczące sędziego X. Y. znalazły swoje jednoznaczne potwierdzenie w dokumentacji zgromadzonej w aktach osobowych tego sędziego, materiałach nadesłanych przez Krajową Radę Sądownictwa dotyczących wystąpienia z wnioskiem o powołanie na wolne stanowisko sędziego Sądu Okręgowego w Łodzi ogłoszone w M. P. z 2018 r., poz. 292 oraz wystąpienia z wnioskiem o powołanie na wolne stanowisko sędziego Sądu Apelacyjnego w Łodzi ogłoszone w M. P. z 2023 r., poz. 540, uzyskanych z Sądu Apelacyjnego w Łodzi protokołów posiedzeń Kolegium tego Sądu z dnia 18 czerwca 2018 r. i z dnia 11 października 2023 r. oraz protokołu Zgromadzenia Sędziów Apelacji Łódzkiej z dnia 26 czerwca 2018 r.

Materiały, potwierdzające tezy sformułowane przez autora kasacji wniesionej na korzyść oskarżonego A.F., stały się też podstawą powołanego już wcześniej w tym uzasadnieniu wyroku Sądu Najwyższego z dnia 26 lutego 2025 r., V KK 141/24, którym to wyrokiem – stwierdzając wystąpienie w sprawie bezwzględnej przyczyny odwoławczej określonej w art. 439 § 1 pkt 2 k.p.k. – uchylono, z uwagi na nieprawidłową obsadę sądu, wyrok Sądu Okręgowego w Łodzi dnia z 9 sierpnia 2023 r., sygn. akt V Ka 851/21, i to ze względu na udział w tym składzie sędziego X. Y.

Sąd Najwyższy w składzie orzekających co do niniejszej kasacji stanowisko wyrażone w tym wcześniej zapadłym wyroku oraz argumentację wspierającą ocenę sądu z udziałem sędziego X. Y. w całej rozciągłości akceptuje i do niej się w tym miejscu odwołuje uznając za własną.

Nie ulega wątpliwości, że w świetle omówionych w uzasadnieniu wyroku Sądu Najwyższego z dnia 26 lutego 2025 r. zaszcłości kolejne awanse wymienionego sędziego, uzyskiwane pomimo wyraźnie mniejszego niż u innych kandydatów poparcia zarówno Kolegium Sądu Apelacyjnego jak i środowiska sędziowskiego (protokół Zgromadzenia Sędziów Apelacji Łódzkiej z dnia 26 czerwca 2018 r.), przy uwzględnieniu m.in. opinii sędziego wizytatora SSA P.Z. w związku z ubieganiem się o urząd sędziego sądu apelacyjnego, a także samego postępowania przed Krajową

Radą Sądownictwa, zwłaszcza w konkursie zakończonym uchwałą KRS z dnia [...] 2024 r., Nr [...], w którym to postępowaniu wobec wycofania się niego dwóch innych sędzi mających zdecydowanie większe poparcie Kolegium niż on, a w związku z tym braku kontrkandydatów, a wreszcie przebiegu samej procedury konkursowej w Krajowej Radzie Sądownictwa (wyniki Zespołu KRS oraz głosowania na posiedzeniu plenarnym), procesy te zakończone powołaniem X. Y. na urząd sędziego w sądach wyższego rzędu, nie tylko nie mały charakteru transparentnego, lecz wręcz wskazywały, że wystąpienie przez Radę do Prezydenta RP z kolejnymi wnioskami wynikało z innych niż merytoryczne, bliżej nieustalonych przesłanek.

Co więcej, jeżeli uwzględni się i te bezsporne fakty jakimi były kilkakrotne delegacje wymienionego sędziego początkowo do Sądu Okręgowego w Łodzi, a następnie do Sądu Apelacyjnego w Łodzi, udzielane dyskrecjonalnymi decyzjami przez Ministra Sprawiedliwości (Ł.P. i A.D.) pomimo niejednoznacznego poparcia ze strony Kolegium, czy wręcz w tej mierze opinii negatywnej, trudno zaprzeczyć wyrażonemu w kasacji obrońcy stanowisku o związkach wyżej wymienionego w ówczesną władzę polityczną i to w sytuacji podejmowania przez tę władzę (Ministra Sprawiedliwości), wspieraną przez władzę ustawodawczą, destrukcyjnych dla polskiego wymiaru sprawiedliwości działań zmierzających do ograniczenia niezależności sądów i niezawisłości sędziów.

O akceptacji przez sędziego X. Y. tych rujnujących polski porządek prawny działań świadczą też daty powołania go przez Prezydenta RP na urząd sędziego Sądu Okręgowego w Łodzi oraz na urząd sędziego Sądu Apelacyjnego. Wprawdzie w pierwszym przypadku sam konkurs przed niekonstytucyjną Krajową Radą Sądownictwa rozpoczął się jeszcze przed wydaniem wyroku TSUE z dnia 19 listopada 2019 r., A.K. i in. (połączone sprawy C-585/18, C-624/18 i C-625/18), wyroku Sądu Najwyższego z dnia 5 grudnia 2019 r., III PO 7/18 (OSNIPiUS 2020, z. 4, poz. 38) oraz uchwały połączonych Izb Sądu Najwyższego z dnia 23 stycznia 2020 r., BSA I-4110-1/2020, jednak postanowienie o powołaniu na urząd sędziego Sądu Okręgowego wydane zostało w dniu 5 sierpnia 2020 r., a wręczenie nominacji miało miejsce w dniu 6 października 2020 r. Trudno nawet zakładać, że orzeczenia te, jednoznacznie negatywnie oceniające Krajową Radę Sądownictwa jako organ nie spełniający standardu niezależności od władzy ustawodawczej i wykonawczej, nie

były znane Panu X. Y., wieloletniemu sędziemu (powołanie na urząd sędziego Sądu Rejonowego w Łodzi w dniu 21 kwietnia 2009 r.) i doktorowi nauk prawnych (uchwała z dnia 16 grudnia 2016 r. Rady Wydziału Prawa i Administracji Uniwersytetu [...]), i że nie miał on świadomości co do konsekwencji tych zaszłości na same procesy nominacji sędziowskich, a pomimo tego nominację do sądu wyższego rzędu przyjął.

Ocena powyższa jest jeszcze bardziej jednoznaczna w odniesieniu do kolejnego konkursu do jakiego przystąpił sędzia X. Y. i to niespełna w trzy lata po objęciu urzędu sędziego sądu okręgowego. Zarówno uchwała KRS z dnia [...] 2024 r., postanowienie Prezydenta RP z dnia [...] 2024 r., a wreszcie wręczenie nominacji na urząd sędziego Sądu Apelacyjnego w Łodzi w dniu [...] 2024 r. i jej przyjęcie jednoznacznie świadczą o tym, że sędzia ten, z wiadomych tylko sobie powodów, ignoruje nie tylko orzecznictwo polskiego Sądu Najwyższego, który wielokrotnie uchylał w oparciu o przepis art. 439 § 1 pkt 2 k.p.k. wyroki wydane przez sądy z udziałem sędziów powołanych na swoje urzędy na wniosek Krajowej Rady Sądownictwa ukształtowanej w trybie przepisów ustawy o KRS z 2017 r., lecz również wiążące Polskę – w zakresie interpretacji regulacji traktatowych – orzeczenia międzynarodowych trybunałów (ETPCz i TSUE) powołanych we wstępnej części niniejszego uzasadnienia. Nie pozostawia to wątpliwości, że postawa tego sędziego wpisuje się w rujnującą zasadę państwa prawnego działania władzy ustawodawczej i wykonawczej w latach 2015 – 2023, zwłaszcza od roku 2017. Gdyby nie taka postawa niektórych sędziów jak Pana X. Y. Polska nie znalazłaby się w tak głębokim jak obecnie kryzysie konstytucyjnym, a Państwo Polskie nie byłoby zmuszone do ponoszenia z tego powodu również konsekwencji finansowych.

Sąd Najwyższy podkreśla, że wprawdzie w chwili obecnej ustało tak silne jak dotąd bezpośrednie zagrożenie naruszania przez organy władzy wykonawczej niezawisłości sądownictwa, to jednak przytoczone wyżej fakty dotyczące przeszłości SSA X. Y., w pełni uzasadniają tezę o braku u tego sędziego przymiotów gwarantujących, że Sąd z jego udziałem był – w chwili wydania wyroku, będącego przedmiotem obecnej kontroli kasacyjnej – sądem niezależnym i bezstronnym w rozumieniu art. 45 ust. 1 Konstytucji RP, art. 47 KPP oraz art. 6 ust. 1 EKPC.

Reasumując, zasadność podniesionego w kasacji obrońcy oskarżonego A.F. zarzutu stanowiącego bezzwzględną przyczynę odwoławczą określoną w art. 439 § 1

pkt 2 k.p.k. implikowała uchylenie zaskarżonego wyroku Sądu Okręgowego w Łodzi i przekazanie sprawy temu sądowi do ponownego rozpoznania w postępowaniu odwoławczym.

Procedując ponownie Sąd ten rozpozna wniesione w tej sprawie apelacje uważając, aby nie powielić uchybienia będącego powodem wydanego przez Sąd Najwyższy wyroku oraz mając na uwadze kierunek wniesionej kasacji (art. 443 k.p.k.). Na marginesie, w związku z tym ostatnim zauważeniem, wdaje się wskazane rozważenie zasadności stosowania instytucji warunkowego umorzenia postępowania na etapie postępowania odwoławczego w sytuacji, gdy wyrokiem Sądu pierwszej instancji oskarżony został uniewinniony od popełnienia zarzucanego mu czynu. Sąd Najwyższy ma oczywiście świadomość obecnego brzmienia art. 454 § 1 k.p.k., a także treści art. 437 § 2 zdanie drugie k.p.k. oraz tego, że orzeczenie o warunkowym umorzeniu nie jest skazaniem, przesądza ono wszelako po raz pierwszy o winie podsądnego i ma niebagatelne znaczenie dla jego sytuacji prawnej, zwłaszcza w sytuacji braku możliwości skarżenia tego ustalenia.

Uwzględnienie kasacji skutkowało zwrotem oskarżonemu uiszczonej przez niego opłaty od kasacji (art. 527 § 4 k.p.k.).

Jerzy Grubba Tomasz Artymiuk Eugeniusz Wildowicz

[WB]

[r.g.]